

ETIČKI KODEKS

Udruženja estetskih plastičnih hirurga Srbije
SRBSAPS

ETIČKI KODEKS

Udruženja estetskih plastičnih hirurga Srbije (SRBSAPS)

AUTORI:

Izdavač: Udruženje estetskih plastičnih hirurga Srbije

Godina izdanja: 2017.

SADRŽAJ

1. Uvod	3
2. Opšti principi	4
3. Posebni principi	4
3.1. Principi koji se odnose na profesiju, Udruženje i kolege..	4
3.2. Principi koji se odnose na pacijente.....	6
3.3. principi koji se odnose na društvo.....	7

1. UVOD

Etički kodeks čini skup načela i pravila ponašanja koji se zasnivaju na etičkim vrednostima i normama društva i medicinske profesije. Postoji tesna veza između pravnih i etičkih normi, ali su etičke norme po pravilu šira kategorija u odnosu na pravne. Zakoni su uglavnom usklađeni sa moralnim normama i ukoliko se ustanovi da je neki zakon nepravedan, treba uticati na državne organe da takav zakon promene.

Ovo nisu zakoni već smernice na osnovu kojih pojedinci mogu procenjivati sami sebe i/ili biti procenjivani od strane članova (jednakih sebi) u složenim odnosima koji postoje između doktora i pacijenata, doktora i kolega, doktora i drugih zdravstvenih radnika i opšte javnosti.

Član Udruženja estetskih plastičnih hirurga Srbije (u daljem tekstu: SRBSAPS) nije neotuđivo pravo svakog hirurga koji se bavi plastičnom, rekonstruktivnom i estetskom hirurgijom, već privilegija zadobijena glasanjem članova SRBSAPS-a. Član Udruženja je moralan hirurg koji je kompetentan za obavljanje svoje profesije zasnovane na medicinskoj doktrini, nauci i umetnosti. Svaki plastični hirurg koji želi da postane član SRBSAPS-a mora da poštuje osnovne principe ponašanja plastičnih hirurga radi pružanja odgovarajuće kvalitetne usluge pacijentima i radi uspostavljanja dobre i kolegijalne međuljudske saradnje.

Cilj donošenja Etičkog kodeksa je utvrđivanje i uređenje etičkih načela koja svi članovi Udruženja moraju da poštuju radi što boljeg pružanja usluga, bezbednosti pacijenata, poboljšanja medicinskih, hirurških procedura i metoda, međusobne komunikacije i što boljeg pozicioniranja plastične hirurgije u medicini. SRBSAPS okuplja isključivo članove koji su spremni da se pridržavaju principa definisanih ovim kodeksom.

Etička načela definisana u ovom kodeksu odnose se na opšte i posebne principe. Posebni principi se mogu razvrstati na one koje se odnose na profesiju, kolege unutar Udruženja, na pacijente i na društvo.

2. OPŠTI PRINCIPI

- I. Cilj medicinske profesije je da služi humanosti sa punim uvazavanjem dostojanstva čoveka. Članovi koji pripadaju ovom Udruženju treba da zasluže poštovanje pacijenata koji se prepuštaju njihovom lečenju, pružajući svakome od njih sveobuhvatnu pomoć i predanost.
- II. Medicinska profesija treba da zaštiti javnost i samu sebe od lekara koji nemaju moralne osobine i profesionalnu stručnost . Članovi SRBSAPS-a treba da se pridržavaju svih zakona, ističu dostojanstvo i poštovanje profesije i prihvate sebi postavljenu disciplinu. Treba da ukazu i razotkriju, bez ikakvog žaljenja, na svako ilegalno i nemoralno ponašanje drugih članova profesije.
- III. Član SRBSAPS-a svoj rad i lečenje mora da zasniva na naučnoj osnovi i ne treba da se udružuje i saraduje sa lekarima koji krše ovaj princip.
- IV. Član SRBSAPS-a treba da se trudi u poboljšanju medicinskog znanja i veština, da se stalno usavršava i da doprinosi boljim uslugama koje pruža pacijentima, a da svoja znanja i profesionalna dostignuća stave na raspolaganje pacijentima i kolegama.
- V. Član SRBSAPS-a ne sme da vrši diskriminaciju naročito prema pacijentima i kolegama po bilo kom osnovu.

3. POSEBNI PRINCIPI

3.1. Principi koji se odnose na profesiju, Udruženje i kolege

- I. Od svakog člana se očekuje da se ponaša kao predstavnik SRBSAPS-a, u svojim kontaktima sa pacijentima, sa sebi ravnim kolegama i sa javnošću.
- II. Svaki član je ponaosob je odgovoran i odgovara za sopstvene radnje i reči, kao i za upotrebu svog imena.
- III. Član SRBSAPS-a je dužan da štiti javnost i pacijente od lekara koji se ne drže moralnih načela ili koji nemaju dovoljne kompetencije za obavljanje medicinske delatnosti tako što će razotkrivati ilegalno i nemoralno ponašanje drugih članova profesije.
- IV. Član SRBSAPS-a ima pravo da traži konsultaciju i mišljenje kolega kada se dvoumi, kada je u pitanju težak slučaj, kada ima nedoumicu oko postizanja boljeg rezultata lečenja ili kada želi da izađe u susret pacijentu da čuje druga mišljenja o ishodu njegovog lečenja. Članovi Udruženja imaju obavezu da se konzilijarno udružuju i da daju svoje mišljenje o lečenju pacijenta bilo kog drugog člana Udruženja na njegov zahtev, bez zahtevanja novčane nadoknade za to. Informacije o pacijentu i lečenju moraju da čuvaju kao strogu lekarsku tajnu i da

to ne zloupotrebljavaju iznošenjem informacija u javnost. Smatraće se neetičnim ako se pacijenti upućuju kod drugih lekara radi sticanja dodatnog profita (u ličnu korist lekara).

- V. Članovi Udruženja moraju da rade isključivo u zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama koje su registrovane za delatnost plastične, rekonstruktivne i estetske hirurgije i da pružaju uslugu u skladu sa registracijom istih. Dužni su da poštuju Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o pravima pacijenta, Zakon o sanitarnom nadzoru, Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu, Zakon o zaštiti od požara, da uredno vode medicinsku dokumentaciju (pribavljaju saglasnosti pacijenata za predložene medicinske zahvate, otvaraju istorije bolesti sa jasno definisanom preoperativnom pripremom, operativnom metodom i post operativnom negom i jasno definisanim kontrolama), da sprovedu epidemiološke mere za sprečavanje nastanka intrahospitalnih infekcija, sprovedu procedure odlaganja i bezbednog uklanjanja medicinskog, farmaceutske i patoanatomskog otpada, kontinuirano prate kvalitet rada svoje ustanove ili privatne prakse, da redovno predaju statističke izveštaje, da pohađaju obuke u okviru KME (kontinuirane medicinske edukacije) i da o tome uredno vode evidenciju.
- VI. Član SRBSAPS-a ne sme da pruža usluge koje su van delatnosti svoje registracije i da obavljaju usluge iz oblasti plastične, rekonstruktivne i estetske hirurgije u zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama koje nisu registrovane za delatnost plastične hirurgije.
- VII. Član SRBSAPS-a mora da bude osiguran od profesionalne odgovornosti i lekarske greške.
- VIII. Član Udruženja dužan je da u slučaju lekarske greške uradi sve što je u njegovoj moći da grešku ispravi.
- IX. Član SRBSAPS-a treba da zasniva saradnju sa svojim kolegama – plastičnim hirurzima na međusobnom poštovanju i uvažavanju. Ne sme da iznosi neistine o drugim lekarima i ustanovama, ne sme da koristi informacije o cenama drugih lekara kako bi snižavanjem svojih cena privukao pacijente.
- X. Član SRBSAPS-a može biti predmet disciplinskih mera ukoliko: pokazuje neprofesionalno ponašanje koje nije u skladu sa principima kodeksa, pokazuje ponovljeno medicinsko neznanje, ukoliko je umešan u nezakonite finansijske radnje, ukoliko se bavi samopreuvećavanjem sto podrazumeva preterano hvalisavo prikazivanje sebe, narocito u javnim medijima, ponašanje kojim nagoveštava da je samo on jedini sposoban da uradi određene tipove hirurških intervencija, preterano isticanje svojih veština i doprinosa u odnosu na druge jednako obučene kolege, kao i ponižavajuće i zlonamerne primedbe o drugim kolegama i medicinskim radnicima.

3.2. Principi koji se odnose na pacijente

- I. Član SRBSAPS-a treba da poštuje prava pacijenta, njegovu ličnost, dostojanstvo i njegove zahteve ukoliko su realni.
- II. Član SRBSAPS-a je dužan da obavesti pacijenta o načinima pružanja usluge, o preoperativnom, operativnom i post operativnom postupku, o mogućim rizicima i komplikacijama, o načinima plaćanja, o ceni definisanoj cenovnikom i o tome šta je sve uračunato u cenu, tj. da li je u cenu uračunata kompletna usluga ili samo delimična. Pacijentu se ne sme iznuđivati novac za nastavak lečenja ili rešavanja komplikacije i ne treba mu tražiti dodatni novac ukoliko to nije unapred definisano, odnosno ako se pacijent nije unapred saglasio sa tim da je moguće da će imati dodatne troškove u slučaju komplikacija.
- III. Član SRBSAPS-a ne sme dovoditi u zabludu pacijenta ni u kom slučaju, a naročito ne u pogledu vrste operacije, načina operisanja, lekara koji ga operiše i očekivanih rezultata operacije.
- IV. Član SRBSAPS-a ne sme da traži, propisuje ili pruža nepotrebnu medicinsku uslugu ili dijagnostiku da bi na taj način zadovoljio svoj materijalni interes.
- V. Član SRBSAPS-a ne sme da nameće pacijentima neproverene farmaceutske preparate zarad sticanja materijalne koristi od farmaceutskih kuća.
- VI. Član SRBSAPS-a treba da se odluči za uslugu koja najviše odgovara pacijentu prema njegovom zahtevu, a koja je za njega najbezbednija. Hirurg ne bi smeo da obmanjuje pacijenta ili ga dovodi u zabludu, samo zarad sticanja materijalne koristi, a kose se sa medicinskom doktrinom i usvojenim hirurškim procedurama.
- VII. Član SRBSAPS-a bi trebalo da ponudi ili obezbedi dodatno osiguranje pacijenata za reintervencije ukoliko pacijent to zahteva.
- VIII. Član SRBSAPS-a ne sme da moli pacijenta za reklamiranje koje: sadrži neistine, sadrži pohvale pacijenta o lekaru, nagoveštava ili stvara nerealna očekivanja od rezultata, ističe lekara kao boljeg od drugih lekara u istoj oblasti, koji su isto obučeni u oblasti plastične hirurgije.
- IX. Član SRBSAPS-a je u načelu slobodan da prihvati ili odbije pacijenta u skladu sa zdravstvenim stanjem pacijenta, očekivanjima koje pacijent ima, vremena kada pacijent traži uslugu i sl.
- X. Član SRBSAPS-a ne sme seksualno niti na bilo koji drugi način da uznemirava pacijente, zastrašuje ih i slično da bi ih na taj način ubedio da kod njega izvrše uslugu.

3.3. Principi koji se odnose na društvo

- I. Član SRBSAPS-a mora da bude socijalno odgovoran tako što će voditi računa da svojim radom ne ugoržava životnu sredinu, da u slučaju vanrednih situacija nastoji da pomogne i iskoristi svoje znanje i veštine da pruži prvu pomoć svima kojima je potrebna.
- II. Član Udruženja ne sme da koristi lažne izjave i tešku i nerazumljivu medicinsku terminologiju prilikom oglašavanja.

Ukoliko član SRBSAPS-a krši ove principe, Etički odbor je dužan da odmah da predlog Upravnom odboru radi suspendovanja ili isključivanja tog člana iz Udruženja.

Predsednik Etičkog Odbora

Siniša Kojić

Predsednik Udruženja

Violeta Skorobać Ašanin